

deres Tilslutning dertil. Jeg tror, at Bestemmelsen i § 7 i denne eller i en anden Skikkelse, som den ærede Minister vil foreslaa, og som vi muligvis kunne tiltræde — hvorom jeg dog intet kan sige paa Forhaand — er rigtig og vil blive vedtagen som en Barnebeskyttelse, selv om det tilsyneladende bliver en Kvindebeskyttelsesparagraf.

Jeg vender mig nu til det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (J. Jensen). Det ærede Medlem vil ikke betragte det som affejdende fra min Side, naar jeg er meget kort lige over for det ærede Medlems Ændringsforslag; thi selv om jeg paa hvert eneste Punkt var enig i, hvad han havde sagt, baade i hans Begrundelse og i Ændringsforlagenes Formulering, vilde jeg ikke desmindre paa det allerbestemteste tilraade Tinget at stemme imod alle disse Ændringsforslag, fordi jeg ikke skønner rettere, end at de ville vanskeliggøre eller umuliggøre Lovens Gennemførelse. Ønske vi Loven gennemført nu, saa maa vi resignere paa adskillige af disse Punkter; jeg skal derfor kun ganske kort omtale to Punkter: Der var et Punkt, hvor den ærede Minister syntes at være villig til delvis at tiltræde et Ændringsforslag fra det ærede Medlem, nemlig hans Forslag under Nr. 2 til § 1, i hvilken det udtales, at det fabrikmæssige Tilsyn ogsaa kommer til Anvendelse paa Arbejdet paa Byggepladser osv. Den Deling, som den ærede Minister paa det Punkt foreslaar, tror jeg i og for sig meget vel kunde tiltrædes, men jeg henstiller dog til Overvejelse, om man ikke allersimplest kan naa Maalet paa den Maade, at man i de første Linier af Lovforslaget ganske simpelt udelader Ordene: „enten udelukkende eller væsentlig i overdækkede Rum“, saaledes at første Punktum i Lovforslaget kom til at lyde saaledes: „Arbejdet i Fabrikker eller saadanne Værksteder, hvor Arbejdet udføres paa fabrikmæssig Maade, samt i enhver anden *Håandværks- eller Industrivirksomhed*, i hvilken samtidig og regelmæssig et større Antal Arbejdere beskæftiges uden for deres Hjem, er et under Indenrigsministeren henlagt Fabriktilsyn undergivet“. Denne Formulering faldt mig ind under den ærede Ministers Foredrag, den er altsaa improviseret, og jeg ved ikke, om den kan føre til Vanskeligheder; men hvis det ikke er Tilfældet, forekommer det mig at være den naturlige Løsning, og jeg nægter ikke — hvad der ogsaa er Udvalgets Medlemmer bekendt — at jeg hele Tiden har haft ikke ringe Sympati med dette

Ændringsforslag. Jeg ønsker endnu at gøre en Bemærkning med Hensyn til Kvinderne. Jeg deler ganske det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds' Opfattelse af de Overklassekvinder, som have taget sig af de arbejdende Kvinder, uden at disse sidste egentlig havde bedt dem om det. Det er flere Gange i mit Liv faldet i min Lod at være paa Kant med eller have et andet Standpunkt end de Kvinder, til hvem det ærede Medlem sigtede, og det er mig ogsaa en Glæde ved denne Lejlighed at erklære, at jeg ikke har haft særlig Sympati for deres Optræden i Sagen. Men et helt andet Spørgsmaal er, at jeg tror ikke, at det ærede Medlem kunde modbevise, hvad jeg sagde, at der fra selve de arbejdende Kvinders Standpunkt var et Ønske om en Beskyttelse, som gav sig Udtryk i Ønsket om en Maksimalarbejdsdag, i Forbud mod Natarbejde og mod Helligdagsarbejde, knyttet til, at man kunde vente, i Løbet af temmelig kort Tid, at faa en tilsvarende Lov for voksne mandlige Arbejdere, og dertil saa jeg i Øjeblikket kun ringe Udsigt. Det forekommer mig ogsaa, at der er nogen Uklarhed hos den ærede Minister paa dette Punkt. Han udtalte sig med saa overordentlig stor Bitterhed lige over for det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds paa dette Punkt og bebrejdede ham, at det egentlig var hans Udtalelser ved første Behandling, som havde undergravet Bestemmelserne om Kvindebeskyttelsen i Loven. Men jeg siger, at der er en Uklarhed hos den ærede Minister, thi det kan ikke nægtes, at det er fuldkommen rigtigt, at naar man i England ogsaa fra de mandlige Arbejdernes Side ser med Sympati paa Begrænsningen af Arbejdstiden for Kvinder, er det, fordi den indirekte har medført en Maksimalarbejdsdag ogsaa for voksne mandlige Arbejdere, ellers vilde man ikke være gaaet med dertil og vilde navnlig ikke have opretholdt den lige over for Kvindens Stilling, som den er efter den almindelige engelske Lovgivning. Naar man overhovedet indlader sig paa at begrænse voksne selvstændige Personers Arbejdstid, saa er man i Virkeligheden inde paa den Vej, som fører til Maksimalarbejdsdagen. Dermed mener jeg ikke Maksimalarbejdsdagen paa 8 Timer, det er noget helt andet, men Maksimalarbejdsdagen i al Almindelighed. Jeg er nu ikke nogen Modstander deraf, saa meget mindre som jeg ved, at jeg er i særdeles godt Selskab her. Paa den af mig før omtalte Kongres i Paris udtalte